

Controleprotocol 2018 Gemeente Oude IJsselstreek

d.d. februari 2019

Versie 1.1

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft aan Baker Tilly de opdracht verstrekt de accountantscontrole over het jaar 2018 als bedoeld in artikel 213 van de Gemeentewet (GW) uit te voeren. Als kader voor de rechtmatigheidscontrole en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moeten een aantal zaken worden vastgelegd. Dat gebeurt met dit controleprotocol.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

In artikel 213 GW is aangegeven dat de controle door de accountant is gericht op het verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

De accountantsverklaring geeft op grond van de uitgevoerde controle aan of:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en de lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
- de baten en lasten, evenals de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV);
- het jaarverslag met de jaarrekening inhoudelijk overeenkomt.

Het verslag van bevindingen van de accountant bevat in ieder geval:

- een antwoord op de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken en
- eventuele onrechtmatigheden in de jaarrekening.

Getrouw wil zeggen in overeenstemming met de werkelijkheid en de administratie en in overeenstemming met de regelgeving omtrent de externe verslaggeving (BBV). **Rechtmatig** wil zeggen dat de financiële beheershandelingen volgens wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen.

Algemeen uitgangspunt voor de (uitvoering van de) controle is het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Daarnaast bevat de Kadernota Rechtmatigheid 2018 uitgebracht door de commissie BBV zwaarwegende adviezen aan o.a. de gemeenten over de toepassing van het BADO. Deze kadernota is ten opzichte van de nota 2017 inhoudelijk nauwelijks gewijzigd; wel heeft integratie plaatsgevonden tussen de kadernota rechtmatigheid en notities van (voorheen) het platform rechtmatigheid.

Als kader voor de rechtmatigheidscontrole en ondersteuning bij de uitvoering van de accountantscontrole moeten de volgende zaken worden vastgelegd:

- de goedkeuringstolerantie en de rapporteringstolerantie
- het voor de rechtmatigheidscontrole toe te passen (lokale) normenkader
- de wijze en het tijdstip van aanleveren van de te controleren jaarrekening en het te voeren overleg en eventuele tussentijdse rapportages

De gemeenteraad kan de accountant aanwijzingen geven die afwijken van de uitgangspunten uit het BADO, maar alleen als dit een aanscherping is van de wettelijke minimumeisen.

3. Goedkeurings- en rapporteringtoleranties

Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie bepaalt de maximale hoogte van het totale bedrag aan fouten en onzekerheden voor het afgeven van een goedkeurende accountantsverklaring. In BADO zijn de volgende minimumeisen opgenomen:

- ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en;
- ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis

Als één of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende accountantsverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

Goedkeuringstolerantie	Strekking Accountantsverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1% en < 3%	-	≥3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3% en < 10%	≥10%	-

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek hanteert voor 2018 deze minimumeisen. Op basis van de begroting van 2018 van de gemeente Oude IJsselstreek betekenen bovengenoemde percentages dat:

- een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van ongeveer € 938.000 en
- een totaalbedrag aan onzekerheden in de controle van ongeveer € 2.814.000

de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten. De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten (inclusief reservemutaties) van de gemeente.

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden. Volgens het BADO hanteert de accountant ten behoeve van de rapportering in het verslag van bevindingen de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstoleranties. De gemeenteraad kan deze lager vaststellen. Voor 2018 wordt een rapporteringstolerantie van € 50.000 gehanteerd, hetgeen betekent dat de accountant elke fout of onzekerheid groter dan € 50.000 rapporteert.

4. Normenkader

De accountantscontrole op rechtmatigheid is gericht op de naleving van:

Externe wet- en regelgeving

Het gaat hierbij om relevante externe wet- en regelgeving waarin handelingen zijn geregeld waaruit financiële gevolgen voortkomen die als baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening moeten worden verantwoord. Deze wettelijke kaders zijn in het normenkader opgenomen in de kolom 'Externe wet- en regelgeving'.

Interne regelgeving

Hier gaat het om relevante interne regelgeving, deze zijn opgenomen in de kolom 'Interne regelgeving intern'. De interne kaders gelden uitsluitend voor zover deze betrekking hebben op directe financiële beheerhandelingen. Het gaat hierbij om alle verordeningen voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen en andere besluiten van de gemeenteraad met een kaderstellend karakter of die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen.

Bovenstaande wet- en regelgeving wordt opgenomen in het zogenaamde Normenkader. In overeenstemming met de Kadernota Rechtmatigheid wordt dit Normenkader door het College van Burgemeester en Wethouders vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad.

5. Overleg en rapportering accountant

Interim controle

Tijdens de interim controle beoordeelt de accountant de administratieve organisatie en de daarin verankerde interne beheersingsmaatregelen voor zover deze relevant zijn voor de controle van de jaarrekening. Deze interim controle vindt jaarlijks in het 4^e kwartaal plaats. Naar aanleiding van deze tussentijdse controle rapporteert de accountant aan het management en het college de bevindingen en mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en processen voor zover die zijn onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening. Dat gebeurt in de vorm van een managementletter. De managementletter wordt eerst in concept besproken met een ambtelijke afvaardiging en de portefeuillehouder.

De managementletter wordt door de accountant besproken met de auditcommissie. Een samenvatting van de managementletter, voor zover bestuurlijk relevant, wordt in de vorm van een boardletter uitgebracht aan de gemeenteraad. De boardletter stuurt de accountant naar de raad.

Jaarrekening

De controle van de jaarrekening 2018 vindt plaats in het tweede kwartaal van 2019. In overleg met de accountant zal de planning voor de controle en de termijn voor het uitbrengen van het verslag van bevindingen en de accountantsverklaring worden vastgesteld. Voor de start van de jaarrekeningcontrole vindt er een afstemmingsgesprek plaats tussen de accountant en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

De accountant stuurt het verslag van bevindingen en de accountantsverklaring aan de raad, nadat het concept is besproken met de direct betrokkenen. In kader van de procedure hoor en wederhoor worden de controleverklaring en het verslag van bevindingen voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren. Voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken bespreekt de accountant de stukken met de auditcommissie.

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden in het verslag van bevindingen toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de jaarrekeningcontrole weergegeven. Dit zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de raad, zodat deze de, door het college opgestelde jaarrekening kan vaststellen.